

ระเบียบกระทรวงยุติธรรม

ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์
ระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานและการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุมีมาตรฐานเกิดสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติงาน และทำให้เกิดการบูรณาการในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ปลัดกระทรวงยุติธรรมจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษเห็นว่ามีจำเป็นต้องใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ หรือตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ตามรายการแนบท้ายระเบียบนี้ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษแจ้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เพื่อเข้าร่วมเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ หรือทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์โดยไม่ชักช้า

การแจ้งตามวรรคหนึ่งอาจทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือด้วยวาจาก็ได้

ข้อ ๔ ในกรณีที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์เข้าร่วมเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ เพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานในการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ตามข้อ ๓ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์เข้าไปยังสถานที่เกิดเหตุ เพื่อตรวจและเก็บรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่ไม่สามารถเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุตามวรรคหนึ่งได้แล้วเสร็จ หรือมีความจำเป็นต้องรักษาสถานที่เกิดเหตุไว้ก่อน ให้เจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ร้องขอต่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษที่อยู่ในสถานที่เกิดเหตุ เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ในการดูแลสถานที่เกิดเหตุเท่าที่จำเป็นจนกว่าการตรวจในสถานที่ดังกล่าวจะเสร็จสิ้น

ข้อ ๕ ในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ดำเนินการดังนี้

(๑) จัดทำบันทึกหลักฐานเบื้องต้นที่ระบุหมายเลข และรายละเอียดของพยานหลักฐานแต่ละชิ้น โดยให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษที่อยู่ในสถานที่เกิดเหตุลงนามรับรองร่วมกับเจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

(๒) เก็บรักษาพยานหลักฐานด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการปนเปื้อน สูญหาย หรือเสื่อมสภาพ

(๓) จัดเก็บตัวอย่างหรือจัดทำสำเนาพยานหลักฐานไว้ เพื่อประโยชน์แก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงหรือการยืนยันความถูกต้องแท้จริงของพยานหลักฐานนั้น ๆ เท่าที่จะสามารถกระทำได้

วิธีการส่งตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์กำหนด

ข้อ ๖ เมื่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ หรือสถานที่อื่นใดแล้วเสร็จ หรือเมื่อกรมสอบสวนคดีพิเศษจัดส่งพยานหลักฐานมาเพื่อให้ทำการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เก็บรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ หรือสถานที่อื่นใดนั้นแล้วเสร็จ หรือนับแต่วันที่ได้รับพยานหลักฐานจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี

ในกรณีมีเหตุจำเป็น ไม่อาจตรวจพยานหลักฐานให้แล้วเสร็จได้ภายในเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์แจ้งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษทราบและอาจขยายระยะเวลาการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๗ ในกรณีที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ไม่อาจดำเนินการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ได้เนื่องจากเหตุจำเป็นใด ๆ ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์แจ้งกรมสอบสวนคดีพิเศษถึงเหตุดังกล่าวโดยไม่ชักช้า และเก็บรักษาพยานหลักฐานนั้นไว้จนกว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษจะแจ้งวิธีดำเนินการกับพยานหลักฐานนั้น

ข้อ ๘ เมื่อสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์แล้วเสร็จ ให้จัดทำรายงานการตรวจพิสูจน์พร้อมทั้งความเห็น และส่งคืนพยานหลักฐานไปยังกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยไม่ชักช้า เว้นแต่ส่วนที่เก็บไว้เพื่อดำเนินการตามข้อ ๕ (๓)

ข้อ ๙ ในคดีอาญาซึ่งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เห็นว่าเป็นคดีที่มีความซับซ้อนหรือเป็นคดีความผิดที่อาจมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน สถาบันนิติวิทยาศาสตร์อาจแจ้งกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อเข้าร่วมในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ หรืออาจร้องขอให้ส่งพยานหลักฐานใด ๆ มาเพื่อดำเนินการตรวจพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ก็ได้

เมื่อได้รับการร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษพิจารณาว่าควรจะให้
ความร่วมมือในเรื่องดังกล่าวหรือไม่โดยไม่ชักช้า หากพิจารณาให้เข้าร่วม ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๓
โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์หรือการดำเนินการอื่น
ตามระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยค่าใช้จ่ายสำหรับการสืบสวนและสอบสวน
คดีพิเศษและวิธีการเบิกจ่ายเงินทดรองจ่ายตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗
พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๑๑ ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

รายการแนบท้ายระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์
ระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑. การเก็บรวบรวมพยานหลักฐานคราบเขม่าปืนที่มือผู้ต้องสงสัย
๒. ตรวจหารอยลายนิ้วมือแฝง โดยวิธี Superglue/ บัดด้วยผงฝุ่นเคมี/ ย้อมสี/ Tex-Lift/ ชุบน้ำยา Undo/ ชุบน้ำยาหล่อรอยลายนิ้วมือ AccuTrans® Auto Mix Casting Material
๓. ตรวจหาคราบโลหิต โดยชุบน้ำยา Phenolphthalein Presumptive Test Kit/ ชุบน้ำยา Luminol/ ชุบน้ำยา Blue Star/ชุบน้ำยา Hexagon
๔. ตรวจหาคราบต้องสงสัยสารคัดหลั่งจากร่างกาย ด้วยเครื่องกำเนิดแสงหลายความถี่ (Alternate Light Source)
๕. ตรวจหาการปนเปื้อนของสารระเบิดและสารเสพติดด้วยเครื่อง ION SCAN, SABRE 4000
๖. ตรวจหาชนิดและประเภทของวัตถุต้องสงสัย ที่เป็นของแข็ง หรือของเหลว ด้วยเครื่อง AHURA และ FIDO VERDICT
๗. ตรวจหาวิถีกระสุนด้วยเครื่อง Laser Trajectory Kit
๘. การตรวจศพด้วยวิธีการ Autopsy
๙. การตรวจศพในสถานที่เกิดเหตุ
๑๐. การตรวจชิ้นเนื้อทางจุลพยาธิวิทยาด้วยกล้องจุลทรรศน์
๑๑. การตรวจทางกีฏวิทยา
๑๒. การตรวจทางรังสีวิทยาจากศพด้วย Fluoroscope
๑๓. การตรวจปัสสาวะด้วย Kit เป็น Screening Test
๑๔. การตรวจเลือดด้วย Kit เป็น Screening Test
๑๕. การตรวจสิ่งส่งตรวจจากช่องคลอด
๑๖. การตรวจร่างกายกรณีความผิดปกติทางเพศ
๑๗. การตรวจร่างกายทั่วไป
๑๘. การเก็บชีววัตถุ/วัตถุพยานจากบุคคล (เช่น การเก็บตัวอย่างงูเพื่อตรวจดีเอ็นเอ)
๑๙. การตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ เครื่องกำเนิดแสงหลายความถี่ (Crime Scope)
๒๐. การตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ เครื่องส่องตรวจทางทวารหนัก (Proctoscope)
๒๑. การตรวจประเมินสภาพจิต ออกใบรายงานการตรวจ
๒๒. ทดสอบเซาว์ปัญญา
๒๓. ทดสอบบุคลิกภาพทางสมอง
๒๔. ทดสอบพยาธิสภาพทางสมอง
๒๕. การตรวจวิเคราะห์กระดูก
๒๖. การจำลองใบหน้าบุคคลจากกะโหลกศีรษะ (Facial reconstruction)
๒๗. การทำภาพเชิงซ้อน (VDO superimposition)

๒๘. การถ่ายภาพรังสีทางทันตกรรม
๒๙. การตรวจลายพิมพ์นิ้วมือศพนิรนาม
๓๐. การตรวจสถานที่เกิดเหตุ และเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในกรณีรับเรื่องราวร้องทุกข์บุคคลสูญหาย หรือศพนิรนาม
๓๑. ตรวจพิสูจน์ลายมือเขียน และลายมือชื่อ
๓๒. ตรวจพิสูจน์ข้อความตัวอักษรพิมพ์ดีด
๓๓. ตรวจพิสูจน์รอยตราประทับ/ตราประทับ
๓๔. ตรวจพิสูจน์เครื่องหมายการค้า
๓๕. ตรวจพิสูจน์รูปรอยดวงตราไม้/ไม้ซุง
๓๖. ตรวจธนบัตร
๓๗. ตรวจการชดเชย ต่อเติม แก้ไข เปลี่ยนแปลงบนกระดาษ
๓๘. ตรวจพิสูจน์ชนิดหมึก
๓๙. ตรวจพิสูจน์ข้อความจากรอยกด
๔๐. การตรวจหารอยลายนิ้วมือ ฝ่ามือ และฝ่าเท้าบนวัตถุพยานผิวเรียบ ไม่มีรูพรุน และเป็นรอยใหม่
ไม่ใช่รอยเก่าหรือรอยที่เกิดในคดีนานแล้ว ได้แก่ การตรวจด้วยวิธีการปิดฝุ่นเคมี
๔๑. การตรวจหารอยลายนิ้วมือ ฝ่ามือ และฝ่าเท้าบนวัตถุพยานผิวเรียบ มีรูพรุน หรือรอยเก่า
๔๒. การตรวจเปรียบเทียบลายนิ้วมือด้วยระบบคอมพิวเตอร์
๔๓. ตรวจพิสูจน์ว่าอาวุธปืน ผ่านการยิงมาแล้วหรือไม่
๔๔. วัตถุพยานหรือสิ่งส่งตรวจเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน
๔๕. อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนเป็นชนิดและขนาดใด ใช้ยิงมาจากปืนชนิด ขนาดใด
๔๖. อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนเป็นแบบที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้หรือไม่
๔๗. อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนวัตถุพยานใช้ยิงทำอันตรายแก่ชีวิตและวัตถุได้หรือไม่
๔๘. ตรวจหาระยะยิง
๔๙. เปรียบเทียบตำแหน่งบนลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืนที่พบในที่เกิดเหตุ เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์และพิสูจน์ว่าใช้ยิงมาจากปืนกระบอกเดียวกันหรือใช้ยิงมาจากปืนต้องสงสัยหรือไม่
๕๐. ตรวจหาร่องรอยการชดเชยแก้ไขเครื่องหมายทะเบียนและเลขหมายประจำปืนที่ปืนวัตถุพยาน
๕๑. การตรวจพิสูจน์หาอนุภาคของธาตุที่เป็นองค์ประกอบของเขม่าปืนด้วยเครื่อง SEM โดยวิธี STUB
๕๒. การตรวจพิสูจน์หาปริมาณธาตุองค์ประกอบของเขม่าปืนด้วยเครื่อง ICP-MS โดยวิธี SWAB
๕๓. การตรวจพิสูจน์เปรียบเทียบรอยตัดของเครื่องมือ (ToolMarks)
๕๔. การวิเคราะห์โครงสร้างทางเคมีของสารอินทรีย์ด้วยเครื่อง FT-IR Spectrometer
๕๕. การวิเคราะห์โครงสร้างทางเคมีของสารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ด้วยเครื่อง RAMAN MICROSCOPE
๕๖. การวิเคราะห์หาปริมาณธาตุด้วย เครื่อง ICP-MS SPECTROMETER
๕๗. การวิเคราะห์หาธาตุด้วย เครื่อง LASER ABLATION SYSTEM
๕๘. การวิเคราะห์โครงสร้างทางเคมีด้วย เครื่อง FT-RAMAN SPECTROMETER

๕๙. การตรวจวิเคราะห์หาธาตุด้วย เครื่อง X-RAY FLUORESCENCE SPECTROMETER
๖๐. การวิเคราะห์โครงสร้างผลึกของวัตถุพยานด้วย เครื่อง X-RAY DIFFRACTOMETER
๖๑. การตรวจพิสูจน์แอลกอฮอล์
๖๒. การตรวจพิสูจน์สารระเบิด
๖๓. การตรวจพิสูจน์น้ำมันเชื้อเพลิง
๖๔. การตรวจพิสูจน์ยาและสารพิษ
๖๕. การตรวจพิสูจน์สารเสพติด
๖๖. การตรวจพิสูจน์คราบโลหิต
๖๗. การตรวจพิสูจน์คราบอสุจิ
๖๘. การตรวจสารพันธุกรรมโดยเทคนิค STR Analysis (ตรวจหารูปแบบสารพันธุกรรมบุคคลจากวัตถุพยาน)
๖๙. การตรวจสารพันธุกรรมโดยเทคนิค STR Analysis (ตรวจหาสารพันธุกรรมของบุคคล)
๗๐. การตรวจสารพันธุกรรมโดยเทคนิค Y-STR Analysis
๗๑. การตรวจสารพันธุกรรมโดยเทคนิค mtDNA Analysis
๗๒. การตรวจหาสารพันธุกรรมโดยเทคนิค Cytochrome B gene
๗๓. ตรวจหาสารพันธุกรรมจาก Chlorophyll gene
๗๔. การตรวจหาสารพันธุกรรมของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (Mammals)
๗๕. ระบบฐานข้อมูล Criminal intelligence DNA database
๗๖. สารกัมมันตรังสี
๗๗. ส่วนต่างๆของพืช
๗๘. คุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรฐาน ASTM การปลอมปน
๗๙. การวิเคราะห์โลหะหนักในน้ำ
๘๐. ถ่านหิน

(แบบ กอย.๑- คพ.)

รายงานผลการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทาง

วิทยาศาสตร์ระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2553

ประจำเดือน..... พ.ศ. ....

รายงานโดย กรมสอบสวนคดีพิเศษ

ลำดับ	วัตถุประสงค์ที่ส่งตรวจ	จำนวนครั้งที่ ส่งสถาบันนิติ วิทยาศาสตร์	สถานที่อื่น		
			ชื่อสถานที่	จำนวน ครั้งที่ส่ง	เหตุผลที่นำส่ง
๑.					
๒.					
๓.					
๔.					
๕.					
๖.					
๗.					
๘.					
๙.					
๑๐.					
	รวมทั้งหมด				

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....